2025. február XXI. évfolyam 2. szám

KICSI FALUNK

A KISSZÉKELYI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A
KISSZÉKELYI KULTURÁLIS EGYESÜLET LAPJA

Megemlékezés
A Doni Hősök Emléktúra: tisztelgés a múlt és a hazatért hősök előtt

A Doni Hősök Emléktúra történelmi megemlékezés tisztelgés a II. világháborúban, a Don-kanyarnál hősi halált halt magyar katonák és munkaszolgálatosok emléke előtt.
A Magyar Honvédség által szervezett február 14-i gyalogtúra Pincehelyről indult. Útvonala: Tolnanémedi, Kisszékely és Simontornya.

Az emlékmenet résztvevői a MH 69. Területvédelmi Zászlóalj katonái, hagyományőrzők és civil résztvevők voltak.

A helyi megemlékezésre 13:20 órakor került sor a templom hősök emléktáblájánál.

Pajor Ágnes polgármester és Csepregi Ferenc ünnepi beszéde után a hősök emléktáblájánál elhelyezték az emlékezés koszorúját, gyertyát gyújtottak.

A következőkben közöljük Csepregi Ferenc ünnepi beszédét:

Tisztelt Megemlékezők!

Az őszinte emlékezés mindig szívbe markol. Készülünk az alkalomra, és a lelkünket is ünneplőbe öltöztetjük. Felidézzük a múltat, azokat a történéseket, amelyek nemzetünk megmaradásának erkölcsi és történelmi talpköveit jelentik

A Don-kanyarban vívott harcok a magyar hadtörténelem legszomorúbb fejezetei közé tartoznak: a megfelelő fegyverzet és felszerelés nélkül kiküldött, lehetetlen feladattal megbízott honvédek ezrei szenvedtek, és vesztek oda a - 40 fokos orosz télben.

A 2. magyar hadsereget német követelésre, kormányközi egyezmény alapján küldték ki a második világháborúban a keleti frontra. A németek igényeit hosszas alkudozás után sikerült leszorítani, de azon az áron, hogy a magyar csapatokat hadászatilag a németeknek rendelték alá. A szóbeli megállapodás szerint a magyar hadsereget a németek látták

volna el korszerű fegyverzettel. A frontra kivonuló 207 ezer fős 2. magyar hadseregbe a teljes sorállománynak csak 20 százalékát sorozták be. Magas volt a tartalékosok, és a nemzetiségiek aránya, az állomány 10%-át zsidó és baloldali munkaszolgálatosok adták. A magukkal vitt fegyverzet és felszerelés hiányos volt és korszerűtlen. A hadsereg parancsnoka Jány Gusztáv vezérezredes volt.

A magyar csapatok 1942. július 7-én érték el a Dont, ahol a Voronyezs és Pavlovszk közötti, 208 kilométernyi szakaszon védelembe mentek át. A nyáron a folyó nyugati partján megmaradt szovjet hídfők felszámolására tett, sikertelen kísérletek során 30 ezer embert vesztettek. A beígért fegyverzet és felszerelés a tél beálltával sem érkezett meg a németektől, akik 1942 novemberében a sztálingrádi csata miatt megkezdték csapataik kivonását a doni térségből.

A frontvonalon mindenből hiány volt, egyes alakulatokhoz még az élelmiszer ellátmány sem jutott el.
1943. január 12-én indította meg támadását a szovjet Vörös Hadsereg a Don-kanyarban, melynek következtében a 207 ezer fős 2. magyar hadsereg mintegy százezer katonája vesztette életét.

A doni veszteségekről nem állnak rendelkezésre pontos adatok. A 2. magyar hadsereg anyagi veszteségei mintegy 70 százalékosak voltak, az emberveszteségét 93 500 főre, más források 120 ezerre, illetve 148 ezerre teszik, az elesettek, megsebesültek és fogságba kerültek pontos száma sem ismert.

A háború Kisszékelyt sem kímélte.
A sorkatonai szolgálatukat teljesítő fiatalok közül sokan kikerültek az orosz frontra. A kisszékelyi fiatal sorkötelesek és tartalékosok egy része a szekszárdi 12. gyalogdandár, szekszárdi 18. gyalogezred szekszárd I. zászlóalj (Szekszárd); sárbogárdi II. zászlóalj (Sárbogárd); tolnai III. zászlóalj (Tolna), illetve a tolnai 12. tábori tüzérosztály (Tolna) kötelékében teljesítettek szolgálatot és a Magyar Királyi 2. hadsereg részeként kivitték őket az orosz frontra.

Az emléktáblán olvashatjuk azoknak a nevét, akik hősi halált haltak, vagy eltűntnek nyilvánították őket.

A helyi közösséget sem kímélte a válságos politikai helyzet.
- Szalma István háromgyerekes cipészt munkaszolgálatra vitték Oroszországba, ahonnét soha nem került haza.
- Ifj. Kertész Istvánt a csendőrök vitték el Szerbiába a bori rézbányába kényszermunkára, innen Németországba hurcolták koncentrációs táborba és a háború befejeztével szerencsésen haza került.

1944-ben a visszavonuló német csapatok megsegítése érdekében, jött a parancs, hogy a leventék 18-21 éves korig vonuljanak nyugatra.

Szűcs István tanácsára nem teljesítették a parancsot, hanem elrejtőztek és várták míg a front elvonul a falu felett. A falu egyemberként védte a fiatalokat az értelmetlen haláltól.

A front 1944 decemberében érte el a falut. A falu vezetését az id. Kertész Horváth István vezetésével megalakult Nemzeti Bizottság vette át. Feladatuk a falu nyugalmának megőrzése és a károk minimalizálása volt.

Kertész Horváth István vezetésével megállapodtak, hogy a falut mindenáron megvédik és segítenek azokon, akik veszélybe kerülnek.

Amikor a német csapatok elérték a falut, a helyi nyilas párt vezetője fogadta őket és biztosította Őket arról, hogy ez egy német érzelmű község.

Amikor pedig az orosz csapatok kikergették a németeket, akkor Kertész Horvát István, mint a falu elöljárója orosz nyelven kommunikálva biztosította az orosz parancsnokot arról, hogy ez egy kommunista érzelmű falu. Az orosz nyelvet az I. világháború után több éves orosz hadifogságban tanulta meg.

A véletlenek, a félreértések és az erőszak miatt a falu sem úszta meg áldozatok nélkül.
- Az egyik fiatal, Farkas Sándor a vadkertben találkozott a szovjetekkel. Felszólításukra átadta pisztolyát. Ezért az életével fizetett. A helyszínen agyonlőtték.
- Hasonló sors várt Kovács Lászlóra, akit zöld színű levente ingben aludt és mivel azt hitték katona, álmában lőtték agyon.
- Dick Ilona az erőszakoskodó szovjet katonák áldozata lett.

A front 1944 végére túljutott Kisszékelyen, azonban háború még nem ért véget.
A megpróbáltatások sem értek véget. Megjelentek a KGB alakulatai teherautókkal, hogy a német származásúakat malenkij robotra a Szovjetunióba vigyék.

A hadra kelt szovjet hadsereg 1944. december 22-én kelt 0060 számú parancsa a közvetlen mögöttes területen végzendő közmunkák megszervezéséről és elvégzéséről szólt.
Egyértelműen elrendeli az összes német származású munkaképes személyek mozgósítását.
A szovjet parancs értelmében a férfiak 17-45, a nők 18-30 éves korig voltak kötelesek jelentkezni. A parancs kiáltásba helyezte a háborús törvények szerint a felelősségre vonást hadbírósági ítélkezés alapján, továbbá a parancs ellen vétők családtagjai és a bűntársak számára szigorú megtorlás lehetőségét. A parancs értelmében németnek tekinthető, akinek egyik nagyszülője német volt.

Ismervén Kisszékely lakosságának összetételét, nem akadt volna, akinek felmenői között nem volt német nevű. A szovjetek id. Kertész Horváth Istvánt a Nemzeti Bizottság elnökét és Péti János bírót kényszerítették, hogy adják ki a német származásúakat. A szovjetek tolmácsa egy tolnai, Szíj nevű hajós erősködött, bizonygatta, hogy Kisszékely német község. Id. Kertész Horváth István fejéhez pisztolyt szorítottak, hogy olvassa a német nevűeket. Id. Horváth Kertész István csak a magyar családnevűeket olvasta, a német családneveket pedig magyarra fordította. Az orosz tiszt dühösen beült az autóba és az öt orosz teherautó üresen hagyta el a falut.

A két bátor ember Kertész Horváth István és Péti János emberek százait mentette meg a biztos haláltól. A közösség is tanúbizonyságát adta erejének és összetartozásának, mert senki nem akadt, aki bárkit besúgott volna. Megmenekült a falu lakossága a malenkij robot borzalmaitól.

A háború lezárása utáni években néhány szerencsés hadifogolynak sikerült hazajutni.
Embert próbáló körülményekről, emberi sorsokról és borzalmakról mesélt Glück Jani bátyám, aki a doni ütközetben sebesült meg, majd került orosz hadi fogságba.

Horváth Jani bácsi a doni áttörés után került a frontra, de csak Munkácsig jutottak, onnan vonultak vissza majd a csehországi Brno közelében esett orosz fogságba alakulatával együtt. Különböző lágerekben szenvedett, majd megbetegedett. Elkapta a vérhas, amibe többnyire belehaltak az emberek. Kórházba került, teljesen legyengült a szervezete. Végül viszontagságos körülmények között haza került, szülei egy évig ápolták mire lábra ált.

Gyerekként szűk családi körben fültanúja voltam azoknak a borzalmas háborús történeteknek, amelyek rokonainkkal ismerőseinkkel megtörténtek. A sors fintora, hogy abban az időben még kibeszélni sem nagyon merték magukból, mert tartottak a következményektől.

Az emléktáblán a hősök nevei sorakoznak, akik egy értelmetlen háború egy politikai rémálom vétlen áldozatai. A nevek mellet nem szabad megfeledkeznünk azokról a családokról sem, akik szerettük elvesztése miatt egy életen át szenvedtek. Édesanyák, apák, fiatal feleségek, menyasszonyok, gyermekek vesztették el a számunkra legfontosabb, legkedvesebb, embert. Akik abban reménykedve élték le életüket, hogy majd egyszer viszont láthatják egymást.

A frontra küldött 2.magyar hadsereg katonáinak nagyrésze orosz földben jeltelen sírokban alussza örök álmát. Emléküket úgy tudjuk megőrizni, ha feltárjuk a múltat. Ha megismertetjük a ma élő emberekkel, az utánunk következő nemzedékekkel a múlt történéseit. Okulunk a múltban elkövetett hibáinkból, rávilágítunk arra tényre, hogy elsősorban a bizalmunkat élvező politikusok felelőssége, hogy választóikat megóvják az ehhez hasonló borzalmaktól.

Mindent megteszünk azért, hogy gyermekeinknek soha ne kelljen ilyen borzalmakat megélni. Hőseink előtt pedig fejet hajtunk és örökké megtartjuk őket emlékezetünkben.

Megújult a sekrestye tető

A Templom sekrestyéje már nagyon beázott, ezért már nem lehetett tovább halasztani a javítását. A helyreállítás érdekében Sebestyén-Molnár Árpád plébános atya intézkedésbe kezdett.

A felújítás finanszírozása érdekében a Plébánia számlájára gyűjtés indult.

Csepregi Ferenc segített a szakipari munkákhoz vállalkozókat keresni, akik a munkákat felmérték és árajánlatokat adtak.

Az ácsok a tetőszerkezet teljes felújítását még múlt évben elvégezték, kicserélték a faszerkezetet, a tetőhéjazatot és a bádogozás is elkészült.

A beázás miatt a sekrestye vakolatát teljesen fel kell újítani. Árpád atya fontosnak gondolja, hogy a vakolat helyreállítás előtt elvégzésre kerüljön a villamos hálózat felújítása is, a bejövő vezetéktől kezdve a sekrestye villanyvezetékeinek, szerelvényeinek újraszerelése. Így elkerülhető, hogy később ha megújul a belső tér, ne kelljen az új felületeket megsérteni.

A villanyszerelés után kerül elvégzésre a falak vakolása, lefestése.

A tető felújítás összegét Plébános úr igyekezetére az egyházmegye kifizette, így az összegyűlt támogatás a sekrestye belső tatarozására fordítható. A jelenlegi közel 2 millió forintból 1,6 millió forintba kerül a a belső felújítás (villanyszerelés nélkül). A közel 400 ezer forint a villanyszerelési munkákat nem fedezi, ezért további támogatások gyűjtése szükséges.
Támogatásokat várunk: Simontornyai R. K. Plébánia. **Számlaszám: OTP 11746005-25749960**
Megjegyzés rovatba "Kisszékelyi templom"

Tájékoztató a képviselő-testület januári üléséről

A Képviselő-testület január 30-án tartott ülésén az öt képviselő jelen volt.

Az első napirendi pontban a polgármester ismertette a lejárt határidejű határozatokat.

A két ülés között történtekről elmondta:

- Januárban elindult az új közös önkormányzati hivatal.
- A Civilkörös megbeszélés volt január 10-én.
- Meghívtak bennünket Korondra, de most nem tudtuk őket meglátogatni.
- A tolna Vármegyei kiadványhoz küldtünk anyagot.
- Meglátogattuk és megköszöntöttük a 90 éves születésnapja alkalmából Kiss Józsefné Terike nénit.
- A falugondnoki autót megjavították. A traktorjavítással még várunk, 431 ezer forintos árajánlatot kaptunk az anyagra.
- Közmunkában egy fő dolgozik, a többiek betegek.
- A Tolna Vármegyei Önkormányzathoz decemberben lehetőség volt támogatást igényelni. A 3,9 millió Ft támogatási igényünket támogatták, a szerződéskötés is megtörtént és az összeget is átutalták számlánkra. Célként a strand szükséges felújítását határoztuk meg.
- Turisztikai pályázat szerződéskötései megtörténtek. Önrészre lesz szükség. A munkaterület átadásra került.
- Egyeztető megbeszélésen volt Gőbölös Péter vezérigazgatóval. A turisztikai pályázatunk megvalósításánál érintett az erdő széle, ezért szükséges tőlük egy tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat. A külterületi út pályázat tervezési költségéből nem vállalnak részt.
- LEADER pályázat elszámolása megtörtént. A bútorok összeszerelését önkéntes munkában végeztük el. A NKA aratónapi pályázat elszámolását beküldtük.
- Adventi gyertyagyújtások és a falukarácsony rendezvények lezajlottak.

A lakosság kisebb értékű karácsonyi csomagot kapott.

Hozzászólásokban elhangzott, ha a Gyulaj Zrt nem járul hozzá a göbecsi út tervezéséhez, akkor vessük el az útpályázatot. A közös hivatal költségeit még nem ismerjük. A falopás elkerüléséhez polgárőrséget kellene szervezni.

A második napirendi pont a Településfejlesztési koncepció megvalósításának helyzete, megújítása. Az írásos anyaghoz hozzászólások voltak. Az orvosi rendelőben hétfőnként lenne a kínai orvosnak rendelése.

Harmadik napirendi pont: Település gazdasági állapotának alakulása.

A testület átnézte az alpolgármester által készített összefoglalót.

Negyedik napirend: Az önkormányzat közművelődési tevékenységének munkaterve.

A közművelődés szervező összeállította a 2025. évi munkatervet, az idei évre tervezett rendezvények időpontját.

Ötödik napirend: 2025. évi programterv összeállítása.

Az előző napirendi pontban leadott írásos anyag tartalmazta a programtervet is.

Hatodik napirendi pont: Egyebek

- A Simontornyai Közös Önkormányzati Hivatal Szervezési és Működési Szabályzatát elfogadták.
- Települési támogatási kérelmek elbírálása
- Képviselői bejelentések.

Mézes ajándék

Köszönjük Filip Zsolt méhésznek a lakossági karácsonyi csomagokba ajándékozott mézet.

A korlátozott mennyiségű mézzel a csomagok egy részét tudtuk bővíteni.

Születésnapi köszöntő

Február 11-én ünnepelte 90. születésnapját Horváth Péterné sz. Schiszler Erzsébet, akit otthonában köszöntöttünk a jeles napon. Bözsi néni vidáman várt bennünket és beszélgettünk Vele egy jót. Szemmel láthatóan remek egészségnek örvend. Sokat teszvesz a ház körül, kertészkedik, gondozza a virágait. Nem hagyja el magát. Legyen ez így még sokáig!

Szívből kívánunk minden szépet és jót, amit csak lehet. Isten éltesse, kedves Bözsi néni!

Tanösvény karbantartás és szemétszedés 2025

Ebben az évben is sor került a tanösvény és környékének rendbetételére. Két szombati nap során a környezetük tisztaságáért és rendezettségéért felelősséget vállaló, terepi munkát is szívesen végző önkéntesek járták Kisszékely határát, hogy munkájukkal segítsék településünk szép környezetének megőrzését. Mindkét alkalommal napsütéses idő volt, a csapatok is lelkesen tevékenykedtek, így a tél végi hideg ellenére is jó hangulatban zajlottak a munkák.

2025. február 22.-én a Kálvária-dombot tettük rendbe. A Középkori Templom Emlékhelytől a Kálvária keresztekhez vezető gyalogösvény az elmúlt évek alatt kissé becserjésedett, és néhány helyen egyes út menti fák is elszáradtak, kidőltek, melyeket el kellett távolítani. A meglévő ösvényen kívül folytattuk egy újabb gyalogösvény kialakítását, amely az őskori földvár egykori sáncárka mentén vezet körbe. Az ösvény nyomvonalának kijelölésére már korábban sor került, de néhány év alatt itt is számos fa kiszáradt és részben bedőlt az útra. A hasonló feladatok elvégzésében már gyakorlott csapattagok a délelőtt folyamán megtisztították a keskeny gyalogösvényt a belógó és kidőlt fáktól, így folytatódhat a tematikus túraút további fejlesztése.

Március 1.-én a Négyszögletű Kerek Erdő tanösvény Berkenye és Galagonya körútja mentén szedtük össze a szemetet. Ez a két körút a legnépszerűbb, és a temető is ezek mellett helyezkedik el, így általában itt gyűlik össze a legtöbb hulladék. Ezeket részben a turisták hagyják el, de más jellegű szemét is akad a környéken (pl. a szél által elvitt temetői művirágok). A szemét zsákokba került, melyeket levittünk a település hulladékgyűjtő konténereibe.

Köszönjük a hatékony munkát mindkét hétvégi akciónap lelkes önkénteseinek: Apró Etelka, Farkas Berci, Farkas Bori, Horváth András, Horváth Anna, Horváth Gyula, L'Auné Ágnes, Madarász András, Májer József, Májer Dániel, Májer Marcell, Májer Némó, Májer Róbert György, Ozvaldik Gábor, Pajor Ágnes, Závodi László, Závodi Lászlóné.

Az akciónapot a Kisszékelyi Kulturális Egyesület szervezte, Kisszékely Község Önkormányzata támogatta.

Horváth András

Gólyahír

2024. december 23-án Szekszárdon
megszületett **Timár Máté** és **Tóth Enikő**
kislánya **Timár Milla**

Jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Megsültek a fánkok

Február 22-én szombaton a Művelődési Házban most is megtartottuk a farsangi programunkat amelyre fánkkal lehetett nevezni de nem volt kötelező. Mindenki jöhetett kóstólni. Az idei összejövetelre hárman sütöttek szalagos farsangi fánkot, és hoztak tarkedlit és palacsintát is. A frissen sütött fánkok és a palacsinta mellé házi készítésű lekvárok, italok társultak. Az érdeklődők száma több volt az előzetesen vártnál, így jókat lehetett beszélgetni az asztalok körül.

Köszönjük a finomságokat a készítőknek. Reméljük jövőre is lesznek jelentkezők és ismét megtarthatjuk a kóstolót!

Közhírré tétetik...

A temetőben lévő sírhelyek megváltására, Martina Zoltánnál van lehetőség.

Tel: 06-30/2432-146

Egyházi ügyek intézésére, Gyenéné Győrfi Szilviát keressék.

Tel: 06-70/5364-205

A szentmise időpontja minden hónap első vasárnapján 14 órakor a templomban.

Hagyományos programok:
Bormustra 2025. március 29.
Májusfa állítás 2025. április 30.
Múzeumok Éjszakája a Kálvária-dombon 2025. június 21.
XIV. Hagyományőrző Aratónap 2025. július 12.
Májusfa kitáncolás 2025. augusztus 16.
Lázár Ervin- és Vathy Zsuzsa emléknapok 2025. augusztus 23.
Adventi gyertyagyújtások 2025. november 30. december 07; 14; 21.
Könyvtári rendezvények: Az időpontok és a témák egyeztetés alatt.

SZJA támogatás

Kérjük, ajánlja fel személyi jövedelemadója **1 százalékát** a

Kisszékelyi Kulturális Egyesület javára!

A kedvezményezett adószáma:
18859074-1-17

Felajánlási nyilatkozatát elküldheti az SZJA bevallással együtt vagy külön a 24EGYSZA nyomtatványon 2025. május 20-áig levélben a NAV címére: 7101 Szekszárd Pf.: 108.

Előre is köszönjük támogatásukat!

Elhunytak

Csepregi Ferencné
Csősz Teréz
90 éves,

Horváth Józsefné
Farkas Mária
94 éves
volt kisszékelyi lakosok

Sislayné
Margo
88 éves

Nyugodjanak békében!

KICSI FALUNK Felelős kiadó: Pajor Ágnes. Szerkesztő: Martina Zoltán. Képek: internet; Pajor Ágnes; Horváth András; Martina Zoltán. Elérhetőség: 7082 Kisszékely, Szabadság u. 2. Telefon: (06) 74/403-144; (06) 30/2432-146, E-mail: kisszekely.konyvtar@gmail.com Készült: Scribus alkalmazással. A Kicsi Falunk újság eddig megjelent összes kiadása és az aktuális szám is letölthető a Kisszékelyi Község honlapról: www.kisszekely.hu/kicsi-falunk/